МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Асоціація міжнародного навчання та стажування «АМОС», м. Варна, Болгарія

Навчально-науковий інститут права
Кафедра публічного права

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Збірник тез

IX Міжнародної науково-практичної конференції

присвяченої науковій школі заслуженого юриста України, професора, доктора юридичних наук Віктора Тарасовича Білоуса

26 жовтня 2023 року

Ірпінь

2023

УДК 336.1(477)(063)
ББК 65.9(4Укр)261я431

Ф59

Рекомендовано до видання
Вченою радою Навчально-наукового інституту права
Державного податкового університету
від 06 листопада 2023, протокол № 6

Редакційна колегія:
Віктор БІЛОУС, д.ю.н., професор, заслужений юрист України;
Марина ГЛУХ, к.ю.н., доцент; Олена МЕЛЬНИК, к.ю.н., доцент

Ф 59

Фінансова безпека України: сучасний стан правового регулювання та перспективи розвитку: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої науковій школі заслуженого юриста України, професора, д.ю.н. Віктора Тарасовича Білоуса. м. Ірпінь, 26 жовтня 2023 року. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. 312 с.

Тези подаються в авторській редакції.
Організатори конференції не несуть відповідальності
за зміст поданих матеріалів.

УДК 336.1(477)(063)
ББК 65.9(4Укр)261я431
© Державний податковий університет, 2023

ЗМІСТ

Ариштевич О.В. Перспективи міжнародно-правової співпраці з податкових питань в Україні…….. **11**

Афонін Т.В. Проблеми правового регулювання трансфертів у бюджетній системі України…….. **15**

Білецька Д.С., Василенко Д.О. Фінансово-правова відповідальність…… **17**

Білоус В.Т., Тернущак М.М. Категорія «фінансова безпека держави» у теоретико-правовому вимірі……. **23**

Боднарчук О.Г. Законодавче та державне регулювання питань забезпечення фінансової безпеки держави в умовах воєнного стану…… **26**

Бойко-Слобожан О.О. Фінансова безпека України в умовах воєнного стану…… **30**

Бортник Н.П. Продовольча безпека у контексті економічної та фінансової безпеки держави…….. **33**

Бригінець О.О. Проблеми правового регулювання безпеки сучасної банківської системи України…….. **35**

Бугера Д.М. Значення та місце податкової безпеки в системі фінансової безпеки України…….. **38**

Видинчук М.А., Мельник О.П. Особливості оподаткування криптовалюти: проблеми та перспективи регулювання…… **40**

Гаврилюк В.С. Перспективи розвитку фінансової політики в умовах воєнного стану…… **43**

Галушка С.І. Правові проблеми практивізації неподаткових доходів бюджетів…….. **47**

Голуб Х.А. Податкова система Швейцарії: досвід для України……. **49**

Горайчук А. С. Використання бюджету в сучасних умовах…….. **53**

Гулієва З.Н., Корж Т.С. Фінансова безпека держави в умовах воєнного стану……. **57**

Демчук М.В. Правове регулювання фінансового ринку України в умовах воєнного стану…… **61**

Депутат Є.В. Оптимізація взаємодії органів державної влади та НБУ у сфері фінансової безпеки банків..... **66**

Димчуков В.М. Безпека банківської системи як складова фінансової безпеки держави..... **69**

Дронова А.А. Військові адміністрації та їх значення для фінансової безпеки держави..... **73**

Єроменко А.Р. Правове забезпечення фінансової безпеки держави в умовах воєнного стану..... **76**

Жовтий В.О. Роль фінансового права під час фінансових криз та відновлення економічної стабільності..... **80**

Зайчук Л.М., Куріло Т.О., Податкова підтримка навчання: правове регулювання в Україні та іноземний досвід..... **84**

Зінюк І.В. Вплив податкової політики на фінансову безпеку України в умовах воєнного стану..... **88**

Зубко Х.О. Особливості валютного регулювання в сучасних умовах..... **91**

Ільніцька О.Р., Лущик М.В. Фінансове законодавство як підстава забезпечення національної безпеки України в умовах воєнного стану..... **95**

Інгульська Д.А. Правове регулювання криптовалюти в Україні..... **100**

Калюжна К.В., Басараб О.А. Забезпечення фінансової безпеки в Україні в умовах воєнного стану..... **103**

Карауш А.Ю. Адміністрування митних платежів в Україні..... **106**

Карпов О.В. Особливості кримінальної відповідальності за порушення бюджетного законодавства..... **110**

Касьяненко Л.М. Податково-правове стимулювання розвитку економіки..... **112**

Кириченко К.О. Характеристика недобросовісної конкуренції та як захистити від неї підприємство..... **117**

Климчук С.В., Гарбінська-Руденко А.В. Правове регулювання криптовалюти в Україні..... **121**

Ковальчук Д.О., Голодюк Д.А. Правові аспекти криптовалюти в Україні…….. **124**

Ковбасюк В.С. Роль державної податкової служби у забезпеченні податкової безпеки держави……..... **128**

Коломієць Д.В. Правова основа діяльності бюро економічної безпеки як органу, що забезпечує фінансову безпеку держави……. **132**

Кондратюк В.В. Особливості валютного регулювання в умовах воєнного стану…… **136**

Корнева Т.В., Сірочук І.В. Валютний контроль під час переміщення товарів через митний кордон України……..... **140**

Косар А.О., Сокол Н.В. Значення фінансової безпеки суб'єктів господарювання в умовах війни…… **144**

Костиріна М.С., Риженко А.М. Фінансова безпека як основна функція держави на сьогоднішній день……..... **148**

Кузьмик М.М. Правові проблеми діяльності державної казначейської служби України……... **151**

Лазаренко Д.О. Особливості фінансового моніторингу в період дії воєнного стану…… **154**

Лазаренко Д.О. Валютні обмеження введенні в результаті дії воєнного стану…… **157**

Липницька А.М. Правове регулювання та аналіз механізмів боротьби з фінансовою корупцією як складової фінансової безпеки України…… **160**

Лугіна Н.А., Лугін С.В. Значення органів національної поліції у забезпеченні фінансової безпеки держави……... **163**

Любовець Д.О. Механізми моніторингу та контролю над міжнародною фінансовою допомогою в Україні…… **166**

Лямзіна О.В., Чичик Д.Ю. Характеристика виникнення податкового обов'язку та його особливості……... **169**

Мазур Т.С., Федан Л.О. Фінансова безпека підприємства в сучасних економічних умовах…… **173**

Миколаєнко П.М. Адміністрування податкових надходжень до бюджету в умовах війни…… **176**

Михайлюк М.М. Суд, як суб'єкт забезпечення економічної безпеки держави…… **180**

Немировська П.В. Проблеми фінансової безпеки в сучасних умовах функціонування…..... **183**

Новицький А.М. Фінансова безпека: глобалістичні виклики сьогодення…….. **186**

Олійник І.Л. Податкові пільги та їх вплив на стимулювання господарської діяльності…… **190**

Паланська Б.І. Корпоративне шахрайство: причини виникнення та напрями боротьби…… **193**

Пахолок В.Я. Податок на прибуток підприємства: особливості впровадження та зміни на період воєнного стану…… **198**

Петрук В.П., Шаркова В.С. Фінансово-правове регулювання технології блокчейн: стан та перспективи використання криптовалют…….. **202**

Половко С.М. Актуальні питання правового регулювання безпеки існуючої банківської системи України……. **205**

Попіль А.П. Податкова система України: роль в економічному розвитку та фінансовій безпеці…….. **208**

Прутенський К.І. Економічна безпека регіону як складова національної безпеки України…….... **211**

Романенкова А.Ю. Вплив на фінансову безпеку України корупційних проявів при державних закупівлях…… **215**

Самгородська С.В. Фінансовий контроль в умовах воєнного стану…….. **219**

Севастьяненко О.В., Бідалова К.С. Ставки майнових податків як елемент юридичного складу податку. Проблемні питання справляння майнових податків в умовах воєнного стану…… **224**

Сержантова В.О. Бюджетна безпека України у 2023 році в умовах війни.. **228**

Сидоренко Д.С., Минюк О.Ю. Взаємодія національної поліції з іншими суб'єктами забезпечення фінансової безпеки держави..... **231**

Сластьоненко О.О., Лаговська Н.В. Фінансова безпека в умовах воєнного стану..... **235**

Сторожук А.О. Забезпечення кібербезпеки під час здійснення валютних операцій..... **238**

Субіна Т.В., Орловськiй Я. Особливості інформаційної безпеки банківських установ..... **242**

Теребейчик Ю.Р. Податкова складова фінансової безпеки держави..... **245**

Терновий Б.В. Правовий статус державної митної служби України в забезпеченні фінансової безпеки держави..... **249**

Тернущак М.М. Забезпечення юридичної безпеки в Україні в умовах воєнного стану..... **253**

Ткачук В.В. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України в контексті забезпечення фінансової безпеки держави..... **255**

Топчій В.В. Кримінально-правові аспекти фінансової безпеки держави.... **259**

Федорук М.І. Особливості бюджетних правовідносин в умовах воєнного стану..... **262**

Фірскіна К.М. Зовнішні загрози фінансової безпеки підприємств України..... **266**

Франко І.Ю. Забезпечення фінансової безпеки банківської установи..... **270**

Цикалюк В.О. Воєнний стан та його вплив на фінансову безпеку України..... **274**

Цимбалюк А.В. Фінансова безпека в системі економічної безпеки України..... **278**

Чемеріс Р.О. Деякі питання щодо декларування про майновий стан та доходи..... **281**

Чорноіван Я.С. Аналіз сутності фінансової безпеки України та країн європейського союзу..... **286**

Шаповалов Д., Коваленко Л.П. Особливості основних стабілізаційних напрямів фінансової безпеки…… **290**

Шаповалова А.О., Біленко А.І. Деякі питання державного фінансового контролю…….. **294**

Швайко І.Є. Правові засади здійснення фінансового контролю…….. **299**

Шопіна І.М. Корпоративна доброчесність правоохоронних органів як умова забезпечення фінансової безпеки держави…… **303**

Ятчук Р.С., Бойко-Слобожан О.О. Правові засади фінансового контролю. здійснення фінансового контролю…… **306**

Яцюк С.О. Особливості розслідування кримінальних правопорушень в банківській сфері…… **310**

Віта ПЕТРУК,
Валерія ШАРКОВА,
здобувач вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня
Навчально-наукового інституту права
Державного податкового університету
Науковий керівник:
Олена БОЙКО-СЛОБОЖАН,
кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри публічного права
Державного податкового університету

ФІНАНСОВО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТ

Стрімкий розвиток технологій призвів до нових правовідносин у суспільстві. Зокрема, поява технології блокчейн та її використання у багатьох сферах діяльності сформували новий вид суспільно-економічних відносин, які наразі потребують відповідного правового регулювання.

Блокчейн - це цифровий список даних, який росте, складається з блоків даних, захищений криптографією. Він був створений для захисту цифрових документів і лежить в основі біткоїна [1].

Ця ідея походить з 1990-х і вела до створення біткоїна в 2008 році.

Блокчейн забезпечує стійкість та безпеку даних, швидкість транзакцій, надійність, та економію ресурсів. Проте в Україні існують недоліки: відсутність законодавчого регулювання, вимога до високошвидкісного інтернету, вартість і складність використання.

Наразі світ не має однозначного регулювання блокчейну і криптовалют через їх комплексну природу [2].

У зв'язку з вищезазначеним виникає потреба у визначенні правового статусу криптовалют та національного унормування.

Криптовалюта – різновид цифрової валюти, операції з якою шифруються різними криптографічними методами захисту. Її емісія та облік засновані на

технології блокчейн, яка, своєю чергою, слугує інструментом для зберігання даних по всіх транзакціях [3].

Якщо проаналізувати функції криптовалюти, то вони виконують ті ж функції, що і звичайні гроші. Їх можна використовувати як універсальний засіб обміну та платежу. При цьому сьогодні все більше учасників економічного обороту використовують цифрову валюту. Як і традиційні гроші, криптовалюти можуть виступати як засоби накопичення, передбачаючи можливість їх реального використання в майбутньому.

Враховуючи вищевикладене, виникає питання, як відбувається визначення статусу криптовалюти в тій чи іншій країні? Слід зазначити, що ні в наукових колах, ні на рівні урядів різних держав немає єдності щодо того, до якої категорії слід відносити криптовалюту. Представники Банку Англії у своїй доповіді використовували термін "цифрова валюта", зазначивши при цьому, що він є не дуже точним і може викликати певні непорозуміння [4, с. 4].

Національний банк України у спільній заяві фінансових регуляторів щодо статусу криптовалют в Україні зазначив, що складна правова природа криптовалют не дозволяє визнати їх ні грошима, ні валютою, ні платіжним засобом іншої країни, ні валютною цінністю, ні електронними грошима, ні цінними паперами, ні грошовим сурогатом [5, с. 78]. Водночас учасники саміту G20, що відбувся в Буенос-Айресі 19-20 березня 2018 року, взагалі відмовилися від використання терміну криптовалюта, замінивши його на криптоактиви, чим прямо підкреслили: криптографічні активи не мають ключових атрибутів суверенних валют.

Загалом, як зазначає А. Ніколашин [6, с. 143], фінансова та правова системи виявилися не готовими до такого стрімкого розвитку технології криптовалют та блокчейну в Україні, тим більше, що правова система не передбачає повного комплексу сформованих відповідних законодавчих та нормативно-правових актів, що регулюють правовідносини у цій сфері, а перші спроби її реалізації були зроблені у 2017 році шляхом розробки таких законопроєктів, як проєкт Закону

України "Про обіг криптовалют в Україні" [7] та проект Закону України "Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні" [8].

Нормалізація нормативно-правового регулювання процесу застосування технології блокчейн у фінансовій системі України відкриває додаткові можливості для забезпечення стабільності, прозорості та безпеки фінансових операцій, підвищить швидкість проведення транзакцій та унеможливить стороннє та несанкціоноване втручання у процеси та явища, що відбуваються у фінансовій системі країни.

Отже, фінансова система країни це живий організм, що пристосовується до змін у диджиталізації та економічних трансформаціях. Це своєю чергою вимагає від усіх її учасників адаптивності. Особливо це стосується змін у сфері розрахунків та платежів, адже вона безпосередньо пов'язана з розвитком економіки та добробуту населення. Ринок криптовалют в Україні має великий потенціал для розвитку і в майбутньому може зіграти важливу роль у відновленні економіки країни. Однак для створення національної криптовалютної системи та її інтеграції у фінансову систему держави потрібні фундаментальні наукові дослідження, системне вдосконалення інформаційних технологій та покращення ринкової інфраструктури обігу криптовалют. У воєнний час реалізація цих завдань є складною і не актуальною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. What is blockchain?. WIEX. URL: https://wiex.io/static/what-is-block-chain (date of access: 24.10.2023).

2. Problems of normative and legal regulation of the process of applying blockchain technology in the financial system of ukraine / V. Blikhar et al. Financial and credit activity problems of theory and practice. 2023. Vol. 3, no. 50. P. 410–418. URL: https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.50.2023.4088 (date of access: 24.10.2023).

3. Voron D. M., Zhyhalov I. H., Tkachov v. S. Legal regulation of cryptocurrency in ukraine. Juridical scientific and electronic journal. 2021. No. 11. P. 390–392. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-11/98 (date of access: 24.10.2023).

4. Barrdear, J., & Kumhof, M. (2016, July 18). The macroeconomics of central bank issued digital currencies. Bank of England. Working Paper, 605. Retrieved from https://goo.gl/aagyk2.

5. Natsionalnyi bank Ukrainy. (2017, November 30). Spilna zaiava finansovykh rehuliatoriv shchodo statusu kryptovaliut v Ukraini [Joint statement of financial regulators on the status of cryptocurrencies in Ukraine]. Retrieved from https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=59735329 [in Ukrainian].

6. Nikolashyn, A.O. (2021). Rozvytok pravovoho rehuliuvannia tekhnolohii blokcheinvUkraini.DigEco. http://feb.tsatu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/11/142-144.pdf

7. Про обіг криптовалюти в Україні : Проект Закону від 06.10.2017 № 7183. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62684 (дата звернення: 24.10.2023).

8. Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні: Проект Закону від 10.10.2017 р. № 7183-1. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62710 (дата звернення: 24.10.2023).

Сергій ПОЛОВКО,
докторант кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
Хмельницького університету управління та
права імені Леоніда Юзькова

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ІСНУЮЧОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

У сучасних умовах банківська система України перебуває у найскладнішій ситуації за весь період свого існування від моменту здобуття незалежності. Поєднання низки несприятливих об'єктивних і суб'єктивних чинників світового і національного економічного розвитку, зовнішньої і внутрішньої політики вилилось у безпрецедентну за масштабами і наслідками для економіки